

2010 m. birželio 8 d.

Parengė LGT Informavimo poskyris

DARBAI

2010 m. gegužės 28 d. parengtas LGT direktoriaus įsakymas Nr. 1-113 „Dėl Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2005 m. rugsėjo 5 d. įsakymo Nr. 1-107 „Dėl naudingųjų iškasenų (išskyrus angliavandenilius) išteklių ir Žemės gelmių ertmių naudojimo projektų rengimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo (Žin., 2010 Nr. 64-3190).

LEIDIMŲ IŠDAVIMAS

LEIDIMAI NAUDOTI ŽEMĖS GELMES

Gegužės mėnesį leidimai išduoti:

UAB „Šiaulių plentas“, AB Gargždų plytų gamykla, UAB „Jurjogita“.

LEIDIMAI TIRTI ŽEMĖS GELMES

Gegužės mėnesį turinčių leidimus tirti įmonių sąrašė –112 įmonių.

ŽEMĖS GELMIŲ REGISTRAS

ŽEMĖS GELMIŲ IŠTEKLIAI

Gegužės mėnesį patvirtinti 5-ių telkinių ištekliai:

- Kelmės rajono Jurgoniškių žvyro ir smėlio telkinys,
- Kėdainių rajono Šventoniškio telkinys,
- Telšių apskr., Plungės r. sav. Kalniškių smėlio telkinys,
- Klaipėdos rajono Plikių žvyro telkinys,
- Šiaulių rajono Trauleinių žvyro ir smėlio ir smėlio telkinys.

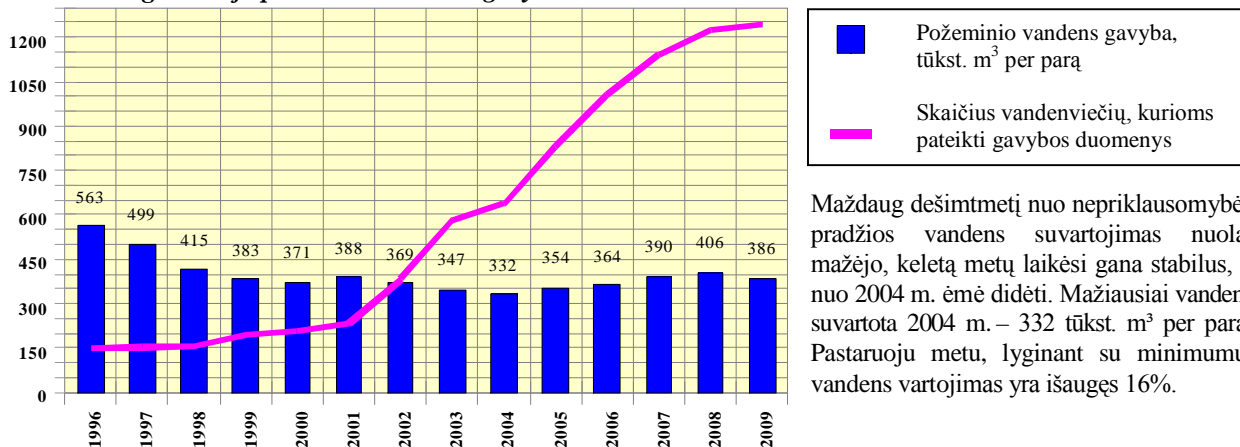
ŽEMĖS GELMIŲ TYRIMAI

Gegužės mėnesį įregistruota 31 žemės gelmių tyrimų.

UŽBAIGTI DARBAI

Baigta ataskaita „Požeminio vandens naudojimas 2009 m. apžvalga“, parengė A. Šimkovič. Su ataskaita galite susipažinti LGT Geologijos fonde, 214 kab.

Gėlo geriamojo požeminio vandens gavyba

Maždaug dešimtmetį nuo nepriklausomybės pradžios vandens suvartojimas nuolat mažėjo, keletą metų laikėsi gana stabilus, o nuo 2004 m. ėmė didėti. Mažiausiai vandens suvartota 2004 m. – 332 tūkst. m³ per parą. Pastaruoju metu, lyginant su minimumu, vandens vartojimas yra išaugęs 16%.

LGT specialistai apibendrina 2009 metų naudingųjų iškasenų gavybos duomenis.

Plačiau: http://www.lgt.lt/uploads/1275279987_istekliu_baze.doc ir <http://www.am.lt/VI/index.php#a/9968>.

ĮVYKIAI

LGT specialistai parengė brošiūrą: **Vilniaus kalnai – pilių kūrimosi ir tvirtybės pagrindas** / sudarytojas Jonas Satkūnas; Lietuvos geologijos tarnyba. – Vilnius: LGT, 2010. – 18 p.: iliustr. – Bibliogr. str. gale. Galite rasti: <http://www.lgt.lt/index.php?page=80>.

LGT Hidrogeologijos skyriaus Regioninio požeminio vandens išteklių įvertinimo poskyrio vedėjas P. Gedžiūnas parengė „**Alantos apylinkių hidrologinis ir hidrogeologinis apibūdinimas**“. Plačiau: <http://www.lgt.lt/index.php?page=146>.

Birželio 3 d. Gargžduose, Klaipėdos raj. vyko seminaras „Karklės paplūdimys – būti ar nebūti?“. Seminaro tikslas – su interesų grupių atstovais aptarti Karklės paplūdimio infrastruktūros detaliojo plano rengimą, paplūdimio rengimą įtakojančius veiksnius, galimybę derinti paplūdimio rengimą ir uostelio statybą. Daugiau informacijos <http://www.lgt.lt/index.php?page=146>.

Birželio 1 d. vyko Lietuvos–Lenkijos III–VI kl. moksleivių piešinių konkurso „Mūsų Žemė – praeityje, šiandien ir ateityje“ finalas. Nugalėtoja tapo Kauno Vydūno pagrindinės mokyklos moksleivė – Gabija Augaitytė (12 m.). Plačiau – <http://www.lgt.lt/index.php?page=250>.

Gegužės 25–27 d. Skagene (Danija) vyko Baltijos ir Šiaurės šalių geologijos tarnybų direktorių pasitarimas. Aptarti pokyčiai nacionalinėse tarnybose, bendradarbiavimo galimybės, europinių iniciatyvų (žaliavų, CO₂ laidojimo ir kt. srityse) eiga ir įtaka geologinėms organizacijoms.

Gegužės 20 d. Lietuvos jaunimo turizmo centre vyko kvalifikacijos tobulinimo seminaras gamtos-geografijos mokytojams „Geologija ir jaunimo gamtamokslinis ugdymas“. Pranešimus skaitė LGT specialistai: J. Arustienė, V. Gregorauskienė, I. Janutytė.

Gegužės 16–19 dienomis Blede (Slovėnija) vyko tarptautinio projekto „OneGeology-Europe“ seminaras. Vienas iš pagrindinių OneGeology-Europe projekto tikslų – sudaryti vieningą Europos paviršiaus geologinį žemėlapi masteliu 1:1 000 000 (duomenys teikiami atsižvelgiant į INPIRE Direktyvos taisykles 2014/2019), kuriame bus parodytas Europos paviršiuje atsidengiančių uolienų geologinis amžius ir litologija.

KITOS NAUJIENOS

Požeminės dujų saugyklos ir naujos AE geologinius tyrimus atliks „Minijos naftos“ konsorciumas
Syderių požeminės gamtinių dujų saugyklos geologinės struktūros ir naujos Visagino atominės elektrinės (AE) potencialių statybos aikštelių seisminės žvalgybos tyrimus atliks tarptautinis konsorciumas, kurį sudaro „Minijos nafta“, Danijos įmonė „Odin Energy“ ir Vengrijos „Acoustic Geophysical Services“, pranešė Energetikos ministerija.

Parengta **Atsakingo durpynų tvarkymo strategija** (anglų k.):

http://www.peatociety.org/user_files/files/strategy%20consultation%20draft%208%20Feb%202010.doc

NAFTOS KAINOS

Pagal OPEC sekretoriato skaičiavimus žaliavinės naftos kaina (2010-06-04) siekė 72,09 JAV dolerių už barelį (2010-06-03 – 72,86 JAV dolerių už barelį) <http://www.opec.org>.

NAUJIENOS IŠ LENKIJOS

Lenkijos valstybinio geologijos instituto leidinyje – „Przegląd Geologiczny“ T. 58: Nr. 3, Nr. 4. ir Nr. 5 publikuojami straipsniai apie gamtines ir skalūnines dujas.

Straipsnių bibliografinius aprašus rasite: http://www.lgt.lt/index.php?page=146&action=showFull&mod_id=335&id=391

EUROPOS GEOLOGIJOS TARNYBŲ ASOCIACIJA (EUROGEO SURVEYS)

<http://www.eurogeosurveys.org/news.html>

EUROPOS ASOCIACIJA GEOLOGINIAM PAVELDUI IŠSAUGOTI (PROGEO)

<http://www.progeo.se>

TARPTAUTINĖ GEOMOKSLŲ SAJUNGA (IUGS)

<http://iugs.org/> E-biuletėnis Nr. 50, balandis: <http://iugs.org/uploads/IUGS%20Bulletin%2050.pdf>

EU STRATEGY FOR THE BALTIC SEA REGION (EUSBSR)

EUSBSR naujienos, gegužė 2010 http://www.inforegiodoc.eu/maillinglist/faces/newsletter/preview_newsletter.jsp?id=139

E-naujienlaikraštis: THE GEOLOGICAL SOCIETY

Nr. 143: <http://www.mynewsletterbuilder.com/email/newsletter/1410337837>

ES

Europos Sąjungos dokumentai <http://eur-lex.europa.eu/>

SKALŪNINĖS DUJOS

Skalūnų dujos – gamtinės metano dujos, susikaupusios organika praturtintose molio skalūnų sluoksniuose, slūgsančiuose 1–4,5 km gylyje. Šių dujų gavybai naudojami horizontalieji gręžiniai, kai pasiekęs molio skalūnų uolieną, grąžtas palengva pasukamas 90 laipsnių kampu ir gręžimas tęsiamas horizontaliai žemės paviršiui. Uolienoms trupinti naudojama hidraulinio skaldymo technologija, kai vandens, chemikalų ir smėlio mišinys dideliu slėgiu įpumpuojamas į uolieną ir ją suardo. Taip susidaro ertmės, prisipildančios uolienoje esančių dujų, kurios pumpuojamos į viršų.

Plačiau straipsnyje: **Markevičienė E. Malda skalūnų dujoms // Kelias.** – 2010. – Nr. 4 (77). – P. 18–26: iliustr.

Kelios bendrovės domisi skalūnų dujų paieška Lietuvoje

<http://www.delfi.lt/news/economy/energetics/kelios-bendroves-domisi-skalunu-duju-paieska-lietuvoje.d?id=32404459>

A.Sekmokas: Lietuvoje gali būti skalūninių dujų

<http://www.delfi.lt/news/economy/energetics/asekmokas-lietuvoje-gali-buti-skaluniniu-duju.d?id=32386059>

Skalūninės dujos pakeis pasaulio galios centrus?

<http://www.delfi.lt/news/economy/energetics/skalunines-dujos-pakeis-pasaulio-galios-centrus.d?id=32220923>

NAUJI LEIDINIAI

Jurgaitis A. **Kai geologija gyvenimo vizija.** – Vilnius, 2010. –174, [2] p.: iliustr. – Bibliogr.: p. 150–151. – ISBN 978-609-408-095-1

Knygą galite rasti LGT Publikuotų leidinių informaciniame fonde, 208 kab.

MOKSLAS, KLIMATO KAITA ir kt.

20 kvapą gniaužiančių žemės vaizdų

<http://www.balsas.lt/naujiena/387440/20-kvapa-gniauzianciu-zemes-vaizdu-foto#389>

Plyštanti žemė ryja pievas ir gėlynus

<http://www.delfi.lt/news/daily/ecology/plystanti-zeme-ryja-pievas-ir-gelynus.d?id=32123403>

Žemėje iki 2300 metų gali tapti per karšta gyventi žmonėms

<http://www.delfi.lt/news/daily/science/zemeje-iki-2300-metu-gali-tapti-per-karsta-gyventi-zmonems.d?id=32137985>

Rastos prieš dinosaurus gyvenusių padarų fosilijos

<http://www.delfi.lt/news/daily/science/rastos-pries-dinosaurus-gyvenusiu-padaru-fosilijos.d?id=32192591>

Pirmieji paukščiai prastai skraidė

<http://www.delfi.lt/news/daily/ecology/pirmieji-pauksciai-prastai-skraide.d?id=32250039>

Nustatytas tikrasis Jangdzės amžius

<http://www.delfi.lt/news/daily/ecology/nustatytas-tikrasis-jangdzes-amzius.d?id=33221935>

BP pavyko trečdaliu sumažinti naftos nuotėkį

http://www.technologijos.lt/n/mokslas/gamta_ir_biologija/S-13353/straipsnis?name=S-13353&l=2&p=1

Meksikos įlankoje naftai valyti naudojami plaukai ir kailis

<http://www.delfi.lt/news/daily/ecology/meksikos-ilankoje-naftai-valyti-naudojami-plaukai-ir-kailis.d?id=32097905>

Klimatas keičia Baltijos jūrą, bet ne taip, kaip turėtų

<http://www.technologijos.lt/n/mokslas/geografija/straipsnis?name=S-13333&t=/121/316&l=2>

10 ugnikalnių, prieš kuriuos Eyjafjallajökull yra niekis

<http://www.balsas.lt/naujiena/390342/10-ugnikalniu-pries-kuriuos-eyjafjallajokull-yra-niekis-foto>